Sissejuhatus

Eesti suureks rikkuseks on tema loodusväärtused ja bioloogiline mitmekesisus. Meie looduse sümbolite ja looduskaitse tegevusprioriteetide hulka kuuluvad nii põlisloodus kui ka traditsiooniliselt hooldatud kooslused. Laialt tuntud ja väga suure väärtusega on Eesti mosaiikne maastik, karjatatavad rannaniidud ja loopealsed, rikkalik linnustik ja meie alasid läbiv arktiliste veelindude rändetee, elujõuline suurkiskjate ja mereimetajate fauna, sood-rabad ning põlismetsad.

Looduse keskel tuhandeid aastaid tegutsenud kütt, põllu- ja kalamees on alati arvestanud keskkonna mõjudega. Inimene on ise oluliselt loodust ümber korraldanud ja muutnud. Tasakaalu ja jätkusuutlikkuse säilitamine on kõikidele Maa elanikele eluliselt oluline. Põlluharija, kala- ja loomakasvataja, jahi- ja kalamees võtavad endale alati oma tegevuses nii suure riski kui vastutuse.

Alates 2008. aastast rakendati Eestis üle riigi looma tekitatud kahjude ja kahjude ennetustööde hüvitamisprogramm. Eestis hüvitatakse riigi poolt osaliselt pruunkaru, hundi, ilvese, euroopa naaritsa, hallhülge, viigerhülge, merikotka, kalakotka ning kahjustuste ennetamise abinõude rakendamiseks tehtud kulutused. Seda tehakse **Looduskaitseseaduses** § 61 ja **keskkonnaministri määruses** kirjeldatu järgselt. Looma tekitatud kahjustusi ning kahjustuste ennetustööde kulutusi hüvitatakse põllumajanduses ja kalanduses tegutsejatele, samuti lemmiklooma hukkumise läbi kahjukannatajatele. Kahjustuste vältimiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutused hüvitatakse riigi poolt 50 % ulatuses, kui rakendatud ennetusmeetmed on efektiivsed ja kahjustuse tekkimise tõenäosust arvestades proportsionaalsed tehtud kulutustega. Eelpool loetletud loomaliikide poolt tekitatud kahjustuste ning ennetusmeetmete hindamist ja hüvitamist korraldab Keskkonnaamet.

Meie enda kogemused erinevate looduskaitseliselt oluliste loomade tekitatud kahjustuste ennetusmeetmete rakendusvõimaluste ja mõjususe kohta on alles välja kujunemas. Täiesti kindlaid, absoluutset garantiid andvaid kahju ennetamise meetmeid ei ole loodusega seotud valdkonnas looduskaitse üldpõhimõtteid järgides olemas. Erinevaid ennetusmeetmeid rakendades saame aga kahjustuse tekkimise võimalusi oluliselt vähendada. Käesoleva juhendi koostamisel on kasutatud nii Eestis kui mujal maailmas (peamiselt põhjamaades ja Euroopas) kogunenud teadmisi ja kogemusi. Juhend on suunatud kõikidele põllumajanduses ja kalanduses looma tekitatud kahjustuste vältimisest huvitatud inimestele.

Hiljuti uuendatud peatükid

Title	Uuendatud
Mesila kaitsmine	03.11.2026

Title	Uuendatud
Õuekoerte kaitsmine	03.11.2026
Visuaalsed, lõhna ja heli tekitavad peletid	03.11.2026
Ajutised lipuliinid	03.11.2026
Segakarjatamine	03.11.2026
Karjakaitsekoerad	03.11.2026
Öine sisseajamine, ööaedikud ja karjus	03.11.2026
Kiskjatõrjeaiad	03.11.2026
Kotkakahjustuse ennetamine	22.10.2026
Hülgekahjustuse ennetamine	22.10.2026
Rändlindude kahjustuse ennetamine	22.10.2026
Suurkiskjate kahjustuse ennetamine	22.10.2026
Sissejuhatus	22.10.2026

Viimati uuendatud 22.10.2026